

Zomerdijk 42B, IJsselstein

rapport 3465

Zomerdijk 42B, IJsselstein (gemeente IJsselstein)

Een booronderzoek

J.M. Brijker

Dit briefrapport is geautoriseerd door:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E. Jacobs', is written over a horizontal line.

E. Jacobs

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, augustus 2013

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

ADC Rapport 3465

ISSN 1875-1067

ADC ArcheoProjecten

Postbus 1513

3800 BM Amersfoort

Tel 033 299 8181

Fax 033 299 8180

Email info@archeologie.nl

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie:	Utrecht
Gemeente:	IJsselstein
Plaats:	IJsselstein
Toponiem:	Zomerdijk 42B
Kaartblad:	38F
Coördinaten:	131138/448954 (centrumcoördinaat)
Projectverantwoordelijke:	J.M. Brijker
Bevoegde overheid:	Gemeente IJsselstein
Deskundige namens de bevoegde overheid:	Mevr. E. Biemold
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):	56223
ADC-projectcode:	4140963
Geomorfologische context:	riviervlakte
NAP hoogte maaiveld:	~0,70m NAP
Uitvoering van het veldwerk:	September 2012
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten bv, Amersfoort
e-depot link:	http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-0r10-xz

Afb. 1. Locatie van het onderzoeksgebied binnen Nederland

1 Inleiding

Op 27 september 2012 heeft ADC ArcheoProjecten in opdracht van de gemeente IJsselstein een archeologisch booronderzoek uitgevoerd op de locatie sportpark IJsseloever, Zomerdijk 42B te IJsselstein (zie afb. 1). Doel van het onderzoek betrof het vaststellen van de diepte van een eventueel aanwezige archeologische laag op te sporen.

Op het onderzochte terrein, dat vóór de werkzaamheden in gebruik was als grasveld en basketbalveld, zal een kunstgrasveld worden aangelegd. De bevoegde overheid, de gemeente IJsselstein, heeft gesteld dat dit alleen mag worden gerealiseerd als eventuele archeologische resten worden geborgen en gedocumenteerd door een erkend en daartoe gemachtigd archeologisch bedrijf.

Projectverantwoordelijke van ADC ArcheoProjecten was J.M. Brijker (fysisch geograaf). E. Jacobs begeleidde het project als senior prospector.

2 Archeologische verwachting

Het plangebied is gelegen direct naast de Hollandse IJssel. Binnen de geactualiseerde beleidsadvieskaart van de gemeente IJsselstein heeft het plangebied een lage archeologische verwachting.¹ Het plangebied bevindt zich binnen het afgegraven binnendijkse gebied van de Hollandse IJssel.

3 Methoden

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2. Binnen het plangebied zijn verspreid over het plangebied twee boringen gezet met een Edelman boor met een diameter van 7 cm tot een maximale diepte van 2 meter. De locatie van de boringen is weergegeven in afb. 2. De bodemtextuur en archeologische indicatoren zijn beschreven volgens SBB 5.1 van het NITG-TNO waarin ondermeer de standaard classificatie van bodemonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd.² Relevante archeologische indicatoren en/of bodemlagen zijn bemonsterd.

4 Resultaten en interpretatie

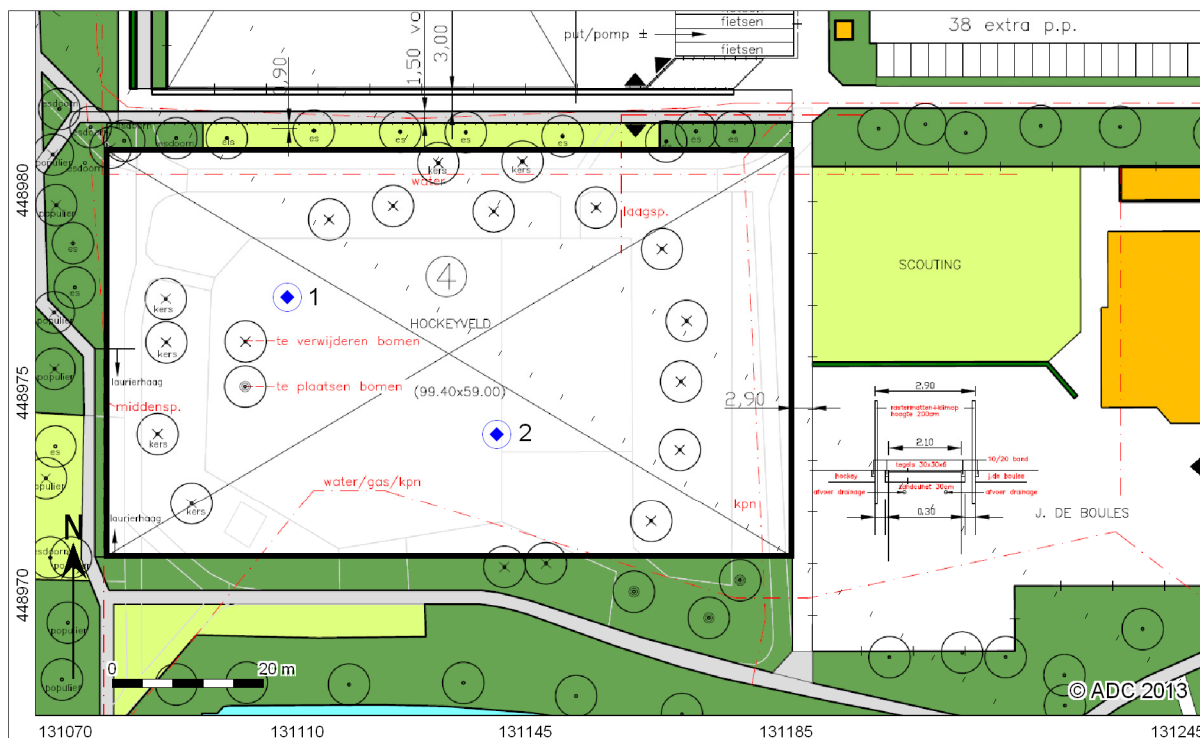
In beide boringen zijn vanaf een diepte van 70cm –mv beddingafzettingen aangetroffen. Deze bestaan uit matig grof, enigszins grindhoudend witgrijs kalkloos zand. Het grondwater bevindt zich op een diepte van ~160cm –mv.

Boven de beddingafzettingen bevindt zich bij boring 1 een pakket van sterk siltige, donkerbruine, kalkloze klei met mangaanconcreties. Hierboven bevindt zich een 10 cm dik pakket van ophoogzand waarboven de humeuze bouwvoor aanwezig is.

In boring 2 bevindt zich boven de beddingafzettingen een dunne (10 cm) laag van matig siltige klei. Hierboven bevindt zich een geroerd pakket van sterk siltige klei met baksteenspikkels. In de top van deze afzettingen is de humeuze bouwvoor ontwikkeld.

¹ Van Rooij en De Boer, 2012.

² Bosch 2005; Nederlands Normalisatie-Instituut 1989.

Afb. 2. Locatie van de boringen (blauwe stip) binnen het plangebied

De kleine afzettingen kunnen worden geïnterpreteerd als een vulling van de bedding die is ontstaan na het afdammen van de Hollandse IJssel in de Vroege Middeleeuwen. Op veel plaatsen is de klei in de binnendijkse gebieden in dit gebied afgegraven onder meer ten behoeve van steenovens. Gezien de lage ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving is dat mogelijk ook hier het geval. Dit is ook de reden waarom het gebied een lage archeologische verwachting heeft op de archeologische kaart van de gemeente IJsselstein. Binnen het plangebied zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Er is geen archeologische laag binnen het plangebied aanwezig.

5 Conclusie en aanbeveling

Op grond van de bovenstaande resultaten kan gesteld worden dat het plangebied een lage archeologische verwachting heeft. ADC ArchoProjecten adviseert om het terrein vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Dit advies is overgenomen door het bevoegd gezag, de gemeente IJsselstein. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk.³

Het is echter niet volledig uit te sluiten dat binnen het onderzochte gebied toch nog archeologische resten voorkomen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 53 van de Monumentenwet.

³ Email mev. Biemans d.d. 21-11-2012

Literatuur

Bosch, J.H.A., 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport NITG 05-043-A).

Normalisatie-Instituut, Nederlands, 1989: *Geotechniek, classificatie van onverharde grondmonsters NEN 5104*. Delft.

Van Rooij, J.A.G en A.G. de Boer, 2012: *Onderbouwing bij het geactualiseerde archeologiebeleid van de gemeente IJsselstein*. Amersfoort, ADC rapport 2743

Geraadpleegde websites

<http://archis2.archis.nl>

<http://www.ahn.nl/viewer>

Lijst van afbeeldingen

Afb. 1. Locatie van het onderzoeksgebied binnen Nederland

Afb. 2. Locatie van de boringen (blauwe stip) binnen het plangebied

Bijlage 1 Boorgegevens sportpark IJsseloever

nummer	bovengrens (cm)	ondergrens (cm)	ondersoort	bijmenging	zandmediaan	kleur	kalkgehalte	nieuwwormingen	antropogene bijmengingen	organische bijmengingen	overig
1	0	30	zand	matig siltig;matig humeus	matig fijn	donker-bruin	kalkloos				matig kleine spreiding;bouwvoor
	30	40	zand	matig siltig	matig fijn	grijs	kalkloos				matig kleine spreiding;opgebrachte grond
	40	70	klei	sterk siltig		licht-bruin	kalkloos	weinig mangaanconcreties			
	70	180	zand	zwak siltig;zwak grindig	matig grof	licht-wit-grijs	kalkloos				matig grote spreiding
2	0	40	zand	matig siltig;sterk humeus	matig fijn	donker-bruin	kalkloos				matig kleine spreiding;bouwvoor
	40	70	klei	sterk siltig		licht-grijs-bruin	kalkloos		weinig baksteen		omgewerkte grond
	70	80	klei	matig siltig		licht-grijs-bruin	kalkloos	spoor mangaanconcreties			
	80	180	zand	zwak siltig;zwak grindig	matig grof	licht-wit-grijs	kalkloos				matig grote spreiding